

buitenband

door leden voor leden

Herfst 2025

Uitgave van de Vereniging
van voormalig
medewerkers ANWB

Herfst

buitenband

Herfst

inhoud

Herfst 2025 – Uitgave van de Vereniging van voormalig medewerkers ANWB – Lid van Koepel Gepensioneerden

- 3 Colofon
- 3 Voorwoord
- 4 Van het Bestuur
- 4 Wegwijs bij de VG-ANWB
- 5 Dingen van de Dag

- 6 Vacature hoofdredacteur
- 7 Sociaal Fonds
- 8 Bijblijven in het verkeer
- 10 De olijf
- 13 Kastelen en concerten?

- 14 Maculadegeneratie
- 16 Een mooi verhaal
- 18 Groeten van de praatpaal
- 19 Villa Pardoes
- 20 RCP berichten

- 21 Pensioen en zorg
- 22 ANWB nieuws
- 23 Ledensecretariaat
- 23 Van vroeger
- 24 Puzzel

Coverfoto: Dreamstime.com

Ad interim

Daar zit je dan achter de computer op je werkkamer, een voorwoord te schrijven als hoofdredacteur a.i. Marga heeft jammer genoeg afscheid moeten nemen van de Buitenband. Ze kan nu beginnen met het lezen van de boeken die op een stapel liggen te wachten. En voor haar blog als kampeervrouw ook nieuwe campings en camperplaatsen gaan ontdekken.

Als ik het overzicht in het jubileumboek bekijk dat Luc van der Woude ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum heeft samengesteld – waarvoor nog steeds mijn waardering – en even doortel ben ik thans de 12e hoofdredacteur. Tine Meijer-Meurs, in haar werkzame leven bij de ANWB secretaresse bij de heer Backer, Directeur Algemene Zaken was de eerste. Maar ook illustere namen als Bram Roozendaal en Jan Korstjens staan in dat rijtje.

Een vriend van mij vroeg zich af waarom ik in hemelsnaam aan deze redactieklus begon. Ik kwam niet veel verder dan wat gemompel; “Niemand wil en iemand moet het doen”. Waarop hij antwoordde dat ik wel een sterke band met de ANWB moest hebben om ook deze klus er bij te doen. Eigenlijk had ik daar nog niet over nagedacht. Maar die band is er wel. Sinds 1965 ben ik al lid van de ANWB. Waarom? Heel simpel, voor een abonnement op het blad Verkeerstechniek was een lidmaatschap voordeliger. Dat is dus al een band van 60 jaar.

Met een diploma van de cursus Verkeerstechniek PBNA-ANWB – behaald in militaire dienst – op zak heb ik in 1966 gesolliciteerd op een functie bij de Verkeersafdeling. Ik werd opgeroepen om naar Den Haag te komen. Dat werd dus een verzoek om ‘sollicitatieverlof’ bij de majoor. En ik vanuit Oost Groningen naar Den Haag. Van het station Staatsspoor lopend naar de Wassenaarseweg 220. Geen idee waar dat lag. Ik begon bij nummer 1, maar 220 bleek wel een heel stuk verder. Ik werd aangenomen door de heren Barkhof en Versteeg en begon op 1 juni 1966.

Ik had nog geen kamer in Den Haag en kwam daardoor direct in aanraking met de Wegenwacht. De eerste veertien dagen vertoefde ik in het – inmiddels voormalige – wegenwachthotel bij de familie Ham. De band werd nog sterker door een ‘bondshuwelijk’. In 1970 trouwde ik met Irma van Oosterhout, toen secretaresse van de heer Kuysten, Directeur Verkeer en Recreatie. Irma is in 2020 overleden. Op 1 juli 2003 ging ik met de vut, maar de ANWB kleeft dus nog steeds aan me.

Maar dit allemaal ter zijde. Met hulp van Chris Soudan en vooral bijdragen van leden is het gelukt met het herfstnummer. We gaan voorlopig gewoon door met het blad. Veel leesplezier. En blijf vooral bijdragen aanleveren. Zie kopij als lucht voor de Buitenband. Zonder kopij een lekke band ... !

Beno Koens

Waarnemend hoofdredacteur Buitenband

colofon

Buitenband is het kwartaalblad van de Vereniging van voormalig medewerkers ANWB, de VG-ANWB.

Redactie

Hoofdredacteur a.i.

Beno Koens
buitenband@vg-anwb.nl

Vormgeving

Chris Soudan
vormgeving@vg-anwb.nl

Aan deze Buitenband werkten mee:

Chris de Beet
Sjaak Brink
Agnes Brugmans
Harm Jan Buruma
Mieke Geursen
Wim Grinvis
Peter Horvers
Beno Koens
Hans Kloos
Kees Lucassen
José Noordman
Marijke Pel
Ruiter Puzzel
Bert van der Snoek
Chris Soudan
Harri Theirlynck

Mailadres

Uitsluitend voor Buitenband
buitenband@vg-anwb.nl

Druk Buitenband

Grafia Printservice BV, Zoetermeer

Kopijdatum winternummer:

3 november 2025

Sorry. In deze herfsteditie van de Buitenband wordt mijn naam wel wat vaak genoemd. Voor een 80+er wel wat veel. Maar dingen gaan zoals ze gaan. Graag zou ik zien dat '75 minners' zich gaan afvragen of ze binnen de VG-ANWB een taak kunnen vervullen. Op alle verzoeken om in de regio waar ze wonen of bij wat meer landelijke gerichte taken, hebben we nog geen enkel positief antwoord ontvangen. Toch gaan wij in de richting van het vijftig jarig jubileum. De 'oudjes' zouden dat feestje graag overlaten aan de jongere generatie.

Maar we staan op dit moment niet stil. De excursie naar het MEC in Dronten trok zo'n 160 personen en bij de boottocht op 10 september staat de teller al zo rond iets meer dan 140. In totaal dus ongeveer 300 personen die contact kunnen hebben bij een bijeenkomst. En bij de VG-ANWB gaat het heel sterk om de onderlinge contacten. De belangstelling bij de regionale koffie- of lunchbijeenkomsten is wisselend. Soms zijn er onverwachts veel en soms valt het tegen. Maar in alle gevallen worden de contacten als plezierig ervaren en raakt men vaak niet uitgepraat.

Door het wisselende beeld en de moeilijk te vervullen vacatures bij de regio-contactpersonen is het lastig om er grip op te krijgen. Het bestuur heeft zich voorgenomen om dat onderwerp in een wat ruimer kader te bespreken. Dit met het doel om een stramien – in houtskool – vast te leggen voor de komende jaren. Dus kijken we met een frisse blik naar de regiobijeenkomsten, de voorjaarsbijeenkomsten, de voorlichtingsbijeenkomsten en de excursies. Misschien van het een wat meer en van het andere wat minder of iets nieuws. We zullen het zien. Als u daar gedachten over heeft horen wij het graag.

Overigens zijn we met de contactmogelijkheden al een stap in de goede richting. Op 30 juli 2025 is de nieuwste versie van de website *vg-anwb.nl* gelanceerd.

De eerste versie van de website heeft Chris Soudan in 2011 bedacht en uitgevoerd. Het ziet er nu allemaal professioneler uit. De nieuwe opzet en de uitvoering is het werk van Gert Jan Kamerman in samenwerking met bureau Staal. Er was een prima samenwerking, maar dat laat onverlet dat er vanzelfsprekend de nodige kinderziektes zijn. Laat dat vooral even weten aan Gert Jan (*webmaster@vg-anwb.nl*). De mogelijkheid om onderling contact te kunnen krijgen was een lastig karwei voor Gert Jan. Er waren vele variaties op de gegevens die de leden wel of niet op het afgescheiden deel van de website wilden zien. Hij heeft er veel tijd in gestopt, waarvoor alle hulde.

Tenslotte zal het bestuur zich buigen over de voorwaarden voor het lidmaatschap. Op dit moment is er nog een koppeling met het ANWB pensioenfonds, maar door reorganisaties zijn delen zelfstandig geworden, zoals Retail en Reizen. Die medewerkers werken voor een deel onder het vaandel van de ANWB, maar zijn deelnemer bij een ander pensioenfonds dan het Pensioenfonds ANWB. We beschouwen het maar als een 'winterproject' om eens naar de kleine lettertjes te gaan kijken.

Beno Koens

Voorzitter

wegwijs bij de VG-ANWB

Adres ledensecretariaat voor alle berichten, regiocontacten, activiteiten, evenementen, e.d.

Ledensecretariaat VG-ANWB

Postbus 85455
2508 CD Den Haag
tel. 06-55 16 64 13

Bankrekeningnummer

NL 47 INGB 0003 8160 27
ten name van: Vereniging van voormalig medewerkers ANWB
Handelsregister: KvK 40409787

Bestuur

bestuur@vg-anwb.nl

Voorzitter

Beno Koens

Bestuurssecretaris & Activiteiten

Hans de Bruijn

Penningmeester

Bert Nollen

Regiocontacten

Peter Horvers

Ledensecretariaat

Joke van Veen

Communicatie

Gert Jan Kamerman

Ledensecretariaat

ledensecretariaat@vg-anwb.nl

Coördinator

Joke van Veen

Aanmeldingen

Lyda Nell

Ledenbestand

Agnes Brugmans

Jubilea e.a.

Ellen Natzijl

Activiteitencommissie

activiteiten@vg-anwb.nl

Hans de Bruijn

Wil Schmitz

Pensioencommissie

pensioencommissie@vg-anwb.nl

Henk van Drunen

Beno Koens

Bert Nollen

Jaap de Wever

Website en Nieuwsbrief

webmaster@vg-anwb.nl

Gert Jan Kamerman

De VG-ANWB is betrokken bij:

De Nationale APF

denationaleapf.nl

Bert Nollen

Sociaal Fonds ANWB

Chris de Beet

Koepel Gepensioneerden

koepelgepensioneerden.nl

Beno Koens

column

Harri Theirlynck

Het museum: Disney World voor senioren

Een pensionado zonder Museumkaart is als Barry Hay zonder tattoo. Ook als je helemaal niets om kunst geeft. De Nederlandse Museumkaart is een dol succes. In 2024 waren er zo'n 1,5 miljoen Museumkaarthouders in Nederland, gezamenlijk goed voor 9,6 miljoen museumbezoekers, een recordaantal, waaronder vele 65-plussers.

Ik ken een senior die niets geeft om Rodin of - Van Gogh en onpasselijk wordt van moderne kunst. Maar hij verlaat nooit zijn huis zonder Museumkaart. 'Mijn luxe-plaskaart!', zwaait hij met zijn Museumkaart. 'Nooit meer hoge nood op reis. In elke stad van Nederland staat een schone luxe-plee voor mij klaar. Daar heb ik graag 75 euro per jaar voor over.'

Vinden de Nederlandse musea dat wel acceptabel, het gebruik van de Museumkaart als prepaid-toiletkaart? De Nederlandse musea vinden dat geen enkel probleem, heb ik me laten vertellen. Die vinden het juist fijn. Bij entree levert elke scan van een Museumkaart het museum rond de 9 euro per bezoek op. Op een topdag met ruim 100 kunst hatende plassers wordt het museum iets minder dan 1000 euro rijker. En er is altijd een kans dat één van de 'prepaid toiletkaarthouders' een snuifje cultuur binnenkrijgt. Daar doe je het als museum toch voor, de verheffing van de gewone man/vrouw? Geen medelijden met de musea dus. De Museumkaart genereert voor de musea zo'n € 80 miljoen aan extra inkomsten, als je de horeca-winkelaankopen ook meetelt.

Gratis kluisje voor de boodschappen

Voor pensionado's is de Museumkaart de beste deal 'ever'. Dat je vrije toegang krijgt tot ruim 500 kunstplekken wisten we al. Maar de Museumkaart is zoveel meer. Je kunt ermee middenin een stad parkeren, gratis of voor een luttele bijdrage. Bij regen of hitte is een museum een schuilhut met verwarming of airco, plus gratis kluisje om je jas en boodschappentas op te bergen.

Je hebt zin in koffie, maar niet in zo'n hippe tent waar de espresso 7 euro kost en je op een boomstam moet zitten. Een beetje museum heeft tegenwoordig een restaurant of café dat eruitziet als een hotellounge. Met comfortabele stoelen, stijlvolle koffiekopjes, de beste appeltaart van de stad en elegante bediening door beminnelijke dames en heren van je eigen leeftijd. Vaak lieve vrijwilligers, geen lousy studenten die senioren zien als centen tellende leguanen met een TomTom. Strijk met limoentaartje en een glas witte wijn neer op een chic terras, middenin de stad. Zonder rokers of luid kakelend schorremorrie, want die kopen geen Museumkaart.

Met je Museumkaart betreed je een veilige omgeving. In een museum word je zelden of nooit aangereden door een scooter of ebike. Aardige mensen die op je lijken; zeggen 'pardon' als ze bijna tegen je opbotsen. Het museum is Disney World voor senioren. - De Museumkaart is voor de wc, voor de koffie, voor de regen en voor de rust. En die Van Gogh of Picasso? Die neem je gewoon op de koop toe.

Ik ben **Chris Soudan** en vormgever van de Buitenband.

Wie wil mij helpen om elke drie maanden een mooi verenigingsblad te maken?

Je moet wel een beetje kunnen organiseren en improviseren. Dat maakt het juist zo leuk om een blad te maken met allerlei nieuwtjes, interviews en andere interessante onderwerpen.

Kom jij mij helpen

NEEM CONTACT OP MET HET BESTUUR

bestuur@vg-anwb.nl

Het Sociaal Fonds bij ANWB ook voor u

tekst: Beno Koens

Een fonds met een verleden

De ANWB kent al jaren een Sociaal Fonds, waar medewerkers een beroep op kunnen doen bij financiële nood. Onlangs is de regeling verruimd: voortaan kunnen ook partners van onze medewerkers of partners van gepensioneerden een verzoek doen.

Het Sociaal Fonds is min of meer het verlengde van het Wegenwacht Fonds. In het verleden hebben wegenwachters voor dat fonds maandelijks een klein bedrag afgedragen. Toen het Sociaal Fonds ANWB breed is opgericht, is deze afdracht komen te vervallen. In het bestuur van het fonds is deze historie nog terug te vinden. In het bestuur is er in principe een zetel voor de VG-ANWB en een zetel voor een gepensioneerde die bij de wegenwacht heeft gewerkt. In de praktijk wordt dit gecombineerd in één persoon, die lid is van de VG-ANWB en een Wegenwacht achtergrond heeft. Op dit moment worden de gepensioneerden in het bestuur vertegenwoordigd door Chris de Beet. Chris is 41 jaar werkzaam geweest als wegenwacht en is door de VG-ANWB voorgedragen.

Het fonds wordt in het dagelijkse spraakgebruik Sociaal Fonds genoemd. Maar ter nagedachtenis is de naam Van der Linde van Sprankhuizen er aan verbonden. Ir. F.H. van der Linde van Sprankhuizen is twee periodes voorzitter van de ANWB geweest. In zijn dagelijkse leven is hij onder meer werkzaam geweest als Directeur Hoofdingenieur bij de Provinciale Waterstaat in Utrecht. Hij was zeer betrokken bij het verkeer en was ook voorzitter van de commissie van Toezicht bij de cursussen Verkeerstechniek PBNA-ANWB. In dat kader bewaar ik zeer goede herinneringen aan hem.

Het Sociaal Fonds is een eigen rechtspersoon

Het Sociaal Fonds van de ANWB is een eigen rechtspersoon. Het Fonds-kapitaal is in het verleden opgebouwd uit giften van directie, sympathisanten en personeelsleden. De belangrijkste inkomsten komen nu van opbrengsten uit effecten.

Het Sociaal Fonds heeft een bestuur dat wordt geadviseerd door de directeur HR en de HR Business Partners. Het bestuur bestaat uit een afvaardiging van het management, personeelsleden, gepensioneerden en leden uit de ANWB bondsraad. De afdeling Compensation & Benefits (C&B) van HR is uitvoerder van het Fonds. Dat wil zeggen dat C&B de aanvraag en de aanpak toetst aan het beleid. C&B doet een voorstel voor een aanpak van het probleem en voor het beheer van de geldmiddelen die het Fonds daarvoor ter beschikking stelt. Het bestuur beoordeelt de aanvragen.

Wat voor hulp kan het Sociaal Fonds bieden

Het Sociaal Fonds biedt hulp in de vorm van een lening, een gift of een combinatie van beide. Dat is per situatie verschillend. Vaak gaat het om een noodsituatie, een financieel probleem dat zich onverwacht voordoet. Een probleem dat de financiële draagkracht van de aanvrager te boven gaat. Een probleem waarbij geen verzekering of andere voorziening op korte termijn hulp kan bieden. Het gaat om een eenmalige of in tijd begrensde bijdrage, om tijd te winnen voor een blijvende oplossing. De hulp mag niet structureel zijn. De betrokkene draagt bij in de kosten zover zijn draagkracht dat toestaat.

Een praktijkvoorbeeld

Een collega kwam door hele vervelende omstandigheden ineens in de problemen. Daardoor ging het op het werk niet lekker, hij kon gewoon zijn hoofd er niet meer bij houden. Door hulp van het Sociaal Fonds kon hij weer verder en werden zowel werk als privé weer stabiel en leuker."

Het bestuur van het Sociaal Fonds, van links naar rechts: Tim Mulder (namens de OR), Marij Janssen (namens de Bondsraad), Chris de Beet (namens de gepensioneerden), Marga de Jager (Voorzitter), Benno Welkers (Secretaris), Chris de Witte (namens de Bondsraad), Marion Zilverentant (namens de Bondsraad).

Op zoek naar hulp? Trek aan de bel!

Hulp vragen is niet altijd gemakkelijk. Maar een belangrijke tip: wacht niet te lang, trek op tijd aan de bel. Laat het weten, dan kan bekeken worden hoe er geholpen kan worden. Door op tijd te signaleren heb je de zaak vaak sneller weer op de rit. Dat scheelt veel stress. En weet; het is vertrouwelijk, collega's of anderen krijgen niets te horen!

Hulp vragen? Voor wie en hoe

Gepensioneerde werknemers, die lid zijn van de VG-ANWB, kunnen dit doen via het aanvraagformulier op de vernieuwde VG-ANWB site. Na het overlijden van een werknemer of gepensioneerde werknemer kunnen ook de nabestaanden een hulpvraag doen. Dat kan tot 2 jaar na het overlijden.

Verantwoording

Dit artikel is door Beno Koens samengesteld, deels op basis van een interview van Benno Welkers (Secretaris, CB&W) en Harm Jan Buruma (Interne Communicatie) met Chris de Beet en Tim Mulder, bestuursleden van het Sociaal Fonds. Chris namens de VG-ANWB en Tim namens de OR. Dit interview verscheen eerder op het ANWB-intranet.

Wat weet jij (nog) van de verkeersregels?

Berichten in de krant en op tv over een strengere medische keuring voor het rijbewijs voor 75-plussers deden heel wat stof opwaaien. Toen de zoon van een echtpaar hierna de krant opzocht naar aanleiding van een ongeval veroorzaakt door een 87-jarige dame, waarbij zijn 85-jarige vader overleed en zijn even oude moeder ernstig werd verwond, ging het helemaal los over de rijvaardigheid van ouderen. Het lokte veel reacties uit. Ook bij mij.

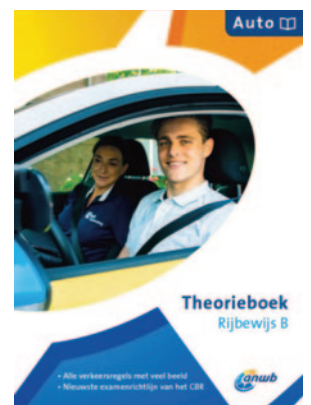
Eerst een flash back naar de jaren 80. De toenmalige chef van de Verkeersafdeling van onze ANWB, Gerard de Regt, kwam met een initiatief om de kennis van verkeersregels voor automobilisten op peil te brengen. Na het halen van het rijbewijs kan en zal die kennis bij veel mensen, vooral ouderen, immers weggezaakt zijn. En er zijn in de loop der jaren ook nieuwe regels en verkeersborden bij gekomen. Het idee was een folder uit te brengen waarin de nieuwe regels van pakweg de laatste tien jaar worden uitgelegd. Automobilisten die hun rijbewijs moeten verlengen - dat gebeurde in die tijd nog via de provincies - zouden de folder bij hun nieuwe rijbewijs mee krijgen en zodoende weer helemaal op de hoogte zijn van de nieuwe regels. Ik, toen nog redacteur bij de Verkeersafdeling, kreeg de opdracht de folder te produceren, in nauwe samenwerking met Beno Koens, nu onze voorzitter van de VG-ANWB, maar toen chef van de sectie Verkeerstechniek en Verkeersveiligheid van de Verkeersafdeling. De folder, genaamd Bijblijven in het Verkeer, kwam er en zag er best aardig uit, durf ik best onbescheiden te zeggen. Maar helaas; het idee kreeg maar weinig vervolg. In de provincie Drenthe, waar de ANWB vertegenwoordigd was in een commissie over verkeersveiligheid, is het nog een tijd verspreid. De kosten voor de productie en de logistiek zouden door de overheid betaald moeten worden en daar hield het dus even op.

Medische keuring stelt weinig voor

Terug naar nu. Eerst iets over de reacties op de aangekondigde strengere medische keuring voor 75-plussers. Iedereen zal het er wel over eens zijn dat de huidige keuring vaak weinig voorstelt. Dat was ook bij mij het geval toen ik gekeurd moest worden in verband met het verlengen van mijn rijbewijs omdat ik 75 jaar werd. Een paar vragen beantwoorden, een simpel ogentestje; langer dan tien minuten was ik niet binnen. Zelfs de extra keuring vanwege een hartoperatie die ik een jaar eerder had ondergaan, was beperkt tot de vraag hoe ik mij voelde. De arts vond mijn antwoord "best goed" blijkbaar genoeg. Wel was ik verbaasd dat het CBR enkele dagen na de keuring liet weten dat ik ook nog door een oogarts gekeurd moest worden. Daar werd door de eerste keuringsarts niet over gerept. Overigens kon ik voor de oogkeuring terecht bij een opticien bij mij in de buurt, dus mijn vrees dat ik hiervoor naar een ziekenhuis moest, was niet terecht. Die keuring verliep overigens ook goed en ondanks dat de kosten aardig waren opgelopen, was ik blij er vanaf te zijn. Voor vijf jaar....

Ouderen versus jongeren

De reacties op het krantenbericht over de strengere medische keuring voor oudere automobilisten gingen alle kanten op. Van rijbewijs inleveren op je 80ste tot - discriminatie van ouderen tot jongeren die er helemaal een zootje van maken. Iedereen denkt er het zijne van, dus daar laat ik het maar bij. Zelf heb ik echter wel iets op te merken over hoe we verantwoord aan het verkeer kunnen

deelnemen, maar dat gaat wel wat verder dan de medische gesteldheid van ons, ouderen. En dan kom ik even terug op wat ik hiervoor vertelde over de folder *Bijblijven in het Verkeer*. Na deze poging om de kennis van verkeersregels op peil te houden en te brengen, is er eigenlijk niets meer gebeurd op dit gebied. Ja, incidenteel werd er wel wat aan gedaan. Met verkeersquizjes in de Kampioen en op *anwb.nl* bijvoorbeeld. Maar heel vrijblijvend allemaal. Té vrijblijvend volgens mij.

Zelfkennis

Even een tussenstapje. Mijn vrouw Anna, 72 jaar inmiddels, heeft ook haar rijbewijs en rijdt ook in onze auto. Een jaar of tien geleden reed ze echter nog maar zelden. Ze vond het verkeer vaak te druk, was onzeker en had vooral problemen met rijden op de snelweg vanwege het in- en uitvoegen. Toch vond ze het zonde om nooit meer zelf in de auto te kunnen rijden en benaderde de ANWB. Daar kreeg ze het advies om een les te nemen bij een erkende rijsschool. Lang verhaal kort: de instructeur vroeg na een kwartiertje naast haar te hebben gezeten wat ze eigenlijk kwam doen. Er mankeerde niets aan haar rijstijl en -gedrag. Vanaf die tijd rijdt ze zelf weer (en ik wat minder!).

Maar Anna is verstandiger dan ik, want zij was zich er van bewust dat haar kennis van de verkeersregels wel eens tekort schoot sinds zij haar rijbewijs haalde, alweer ruim 35 jaar geleden. Ze had bijvoorbeeld moeite met sommige rotondes die je tegenwoordig in allerlei soorten en maten aantreft. Om haar kennis op te halen, schafte ze het Theorieboek Rijbewijs B Auto aan en kijkt hier (nog steeds) regelmatig in. Dit ben ik zelf ook gaan doen en ik sta nog steeds versteld van wat ik allemaal niet meer wist.

Foto: YouTube

Mogelijkheden genoeg!

Maar hoe zit dat bij jou? Fris jij je verkeerskennis wel eens op? Daar zijn mogelijkheden genoeg voor hoor. Op de site van de Veilig Verkeer Nederland (VVN) zag ik bijvoorbeeld proefexamens theorie die je gratis kunt doen en die heel verhelderend kunnen zijn. Een theorieboek aanschaffen is natuurlijk ook een goed idee. Bij ons, in Den Haag, kun je voor 15 euro een rijtest doen waarbij je wordt geattendeerd op eventuele foutjes in je rijgedrag. Via de VVN kom je erachter of dit ook in jouw omgeving kan.

VVN heeft ook online een opfriscursus. Daarbij wordt getest of jouw kennis up-to-date is. Doe de cursus via: vvn.nl/opfris-auto-online.

Laat van je horen!

Wat vind jij? Moeten we onze rijvaardigheid en kennis van de verkeersregels bijspijkeren? En zo ja, hoe zou jij dat doen? Zijn er vragen, waar we een antwoord op kunnen zoeken? Wat vind jij sowieso over dit onderwerp, rijvaardigheid van ouderen?

Laat het even weten, dan komen we er in een volgende Buitenband op terug!

Bert van der Snoek

bvdsnoek@hetnet.nl

Klein, rond en nooit saai

Tekst en foto's: Marijke Pel

Zeg nou zelf, hebben wij tegenwoordig in de Nederlandse keuken de wereld niet binnen handbereik? In dit kleine landje maken we maar al te vaak een ware culinaire wereldreis van stamppotten, kroketten en poffertjes naar een achtbaan aan smaken uit Azië, Latijns Amerika en de rest van Europa.

Met de zomer weer een beetje achter ons, kijk ik graag terug op de heerlijke lichte zomerse maaltijden die zonder meer vol zitten met Mediterrane invloeden. En de olijf is daar een dankbaar onderdeel van. Lekker in de sla, op de pizza of gewoon als borrelhapje. Maar dat is niet altijd zo geweest! Ze beginnen hun leven nou eenmaal niet als het elegante superfood van nu,

maar als een kleine bittere vrucht, waarvan niemand het in zijn hoofd haalt om dat in zijn mond te stoppen. De olijfboom heeft een lange geschiedenis. In landen rond de Middellandse zee zijn fossielen gevonden van wilde olijfbomen van meer dan 20 miljoen jaar geleden. En men vermoedt dat de mens 100.000 jaar geleden olijven al gebruikten langs de kust van Marokko. Maar het begon pas echt zo'n 6000 jaar geleden toen men ontdekte dat uit olijven olie geperst kon worden. Daardoor verspreidde zich de teelt van de olijfboom die we nu kennen, de *Olea Europaea*, vanuit het oude Anatolië en Mesopotamië, via Syrië, Palestina, Libanon en Israël naar Griekenland, Italië en verder. Tegenwoordig vind je de olijfboom wereldwijd, in elk land met een klimaat waar hij zich helemaal geweldig bij voelt.

De olie was een welkome brandstof. Maar de olijfolie werd nog niet bij het eten gebruikt. En de olijf zelf werd

al helemaal niet gegeten. Vanaf het moment dat men had uitgevonden dat de bitterheid van de vrucht verminderde als je ze in zout water liet fermenteren, was de olijf niet meer weg te denken van de Griekse en Romeinse tafel.

Kleur bekennen

Olijven komen in vele kleuren en dat heeft alles te maken met het ras, de rijping, het moment van plukken en de verwerking van de vrucht.

Groene olijven, meestal stevig met een iets bittere en pittige smaak, worden geoogst voordat ze volledig rijp zijn. De Spaanse Manzanilla en de Griekse groene Halkidiki zijn hier mooie voorbeelden van.

Sommige olijven zijn paars, bruin of diepgroen. Ze worden geplukt als ze net nog niet helemaal rijp zijn en smaken dus ook ergens tussen fris en vol in.

Denk aan Kalamata-olijven: mooi donkerpaars en met een herkenbare amandelvorm.

Tenslotte de zwarte olijven. Deze worden pas geoogst als ze helemaal rijp zijn. Afhankelijk van het ras, het klimaat en de verwerking na de oogst varieert de kleur van donkerpaars of bruin naar wijnrood. Ze zijn door de rijping zachter, milder van smaak en bevatten meer olie. Maar let op! Sommige zwarte olijven zijn nep! Veel van de blikolijven uit de supermarkt, zijn gewoon groene olijven die een verfbadje hebben gehad. Dat doen ze met onder ander ijzergluconaat waardoor je een mooie zwarte olijf krijgt die ook nog eens langer houdbaar is. Maar de smaak is daardoor wel een stuk vlakker.

Gezond of niet?

Olijven mogen niet ontbreken op een mediterrane borrelplankje. Want het dieet rond de Middellandse zee wordt toch immers beschouwd als een van de gezondste manieren van eten. Maar wat dan met al dat zout en dat vet? Olijven bevatten vet, dat klopt! Maar geen ongezond vet. Het gaat hier om enkelvoudig onverzadigde vetzuren. Deze vetten helpen je hart gezond te houden en kunnen zelfs bijdragen aan een lager cholesterolgehalte. Ondanks die

vettigheid, vallen de calorieën echt alles mee. Met een portie van 8 tot 13 olijven (40 gram) werk je maximaal 60 calorieën naar binnen.

Verder zitten ze boordevol vitamine E, een antioxidant die je cellen beschermt tegen schade en ook nog eens goed is voor je huid. Hoge concentraties polyfenolen, lijken effect te hebben tegen de ontwikkeling van onder meer kanker, hart- en vaatziekten en diabetes. Ook ijzer, koper, calcium en wat vezels ontbreken niet. Olijven geven je dus niet alleen smaak, maar ook een flinke mineralen-boost.

Tenslotte dat zout! Ja, olijven kunnen zout zijn – zeker die uit potjes of blikjes. En dat is dus de reden dat het Voedingscentrum de olijf niet heeft opgenomen in de schijf van vijf. Een simpele tip: spoel ze even af voor je ze gebruikt.

Ooit was de olijf een onbeminde en weinig bekende vrucht. Maar de tijd is haar gunstig gezind geweest en haar de plek gegeven die ze verdient. Van verborgen schat tot culinair hoogstandje, siert ze vandaag vele keukens met haar karaktervolle en rijke smaak.

Zelf aan de slag

Rondwalend op internet, zoekend naar recepten met olijven anders dan voor op de borrelplank of in de sla, merk je dat de keus echt gigantisch is. Je vindt legio recepten van verrukkelijk olijvenbrood tot gevulde aubergines of spannende traybakes. Wat je niet zo vaak tegenkomt is een recept van olijvensoep.

Een romige soep met een verfijnde sjeke smaak die zeker niet misstaat op het menu van een uitgebreid diner, zoals met Kerst bijvoorbeeld, maar ook lekker weghapt als tussendoortje.

Bij mij thuis zijn ze er gek op.

Reden genoeg om dit recept met jullie te delen.

Olijvensoep (voor 8 personen)

Ingrediënten:

2 el olijfolie

4 sjalotjes of een grote ui

2 teentjes knoflook

1 pot groene olijven zonder pit (240 gram)

3 kippen bouillontabletten

1 zakje verse basilicum (15 gram)

1 bakje mascarpone (250 gram)

1/2 bakje olijven-tapenade (100 gram)

1 dl sherry (medium of droog)

Staafmixer

Zo maak je het!

Sjalotjes en knoflook pellen en fijn snipperen. Bouillontabletten in 1,5 liter warm water oplossen. Olijven afgieten en basilicum van steeltjes ontdoen en wassen. Maak de olijven met een staafmixer heel fijn. Olie in soeppen verwarmen en sjalotjes en knoflook ca 1 minuut zachtjes fruiten. Bouillon en olijven toevoegen en aan de kook brengen. Pan van het vuur nemen, basilicum, mascarpone en tapenade erdoor roeren. Soep pureren met de staafmixer. Sherry erdoor roeren. Eet smakelijk!

Weetjes

De naam voor de olijf komt van het Latijnse woord oliva wat is afgeleid van het Romeinse woord eleiva die het weer overnamen van de Grieken die het elia noemden.

Olijfbomen zijn verwant aan onder meer de jasmijn, liguster en sering, worden soms wel 12 meter hoog en kunnen duizenden jaren oud worden.

Olijfhout staat bekend om zijn hardheid en antibacteriële eigenschappen. Het neemt geen vocht en geuren op.

Een goede keuze voor bijvoorbeeld keukengerei, snijplanken en serveerschalen.

Tegenwoordig wordt 80% van alle geoogste olijven geperst voor olie, de resterende 20% wordt geconsumeerd als tafelolijven.

Olijfolie wordt ook toegepast in cosmetica, farmaceutische producten, persoonlijke verzorgingsproducten en kan worden gebruikt als zonnebrandcrème.

kastelen en concerten?

Bent u een liefhebber van klassieke muziek? Graag even een blik in een kasteel willen werpen? Misschien zin en tijd voor een leuke zondagmiddag?

Dan is een kasteelconcert misschien een tip voor u. Er zijn concerten in Overijssel en Gelderland en af en toe ook in Zeist bij Utrecht. U moet wel van autorijden houden. Zonder auto wordt het lastig om bijvoorbeeld in Lattrop-Breklenkamp, Laag-Keppel, Doornenburg, Ter Borg of Laag Zuthem te komen. Maar er zijn ook bekendere plaatsen, zoals Deventer en Arnhem.

Het is weer eens wat anders dan een concertgebouw. Zelf ben ik geen kenner van klassieke muziek, maar luister er wel graag naar. In de auto gebruik ik het al jaren. Het geeft veel rust en geeft berusting als er files zijn of andere weggebruikers een weggedrag vertonen die mij nooit is aangeleerd. Ook thuis – zeker nu ik alleen ben – staat vrijwel altijd een klassieke zender op. Je kunt er rustig de krant of een tijdschrift bij lezen.

Na de verhuizing van Leiden naar Epse miste ik de Leidse Stadsgehoorzaal of het Amsterdamse Concertgebouw. Daar hadden we regelmatig abonnementen. Gecombineerd met een etentje waren dat 'leuke dingen voor de mensen'. Een paar jaar terug kreeg ik een folder van deze kasteelconcerten onder ogen.

Van huis uit ben ik niet opgegroeid met klassieke muziek. Achteraf denk ik dat Seth Gaaikema het zaadje heeft verspreid. Ja, de cabaretier. Tijdens een paar dagen op de Volkshogeschool in Uithuizen – vanuit de HTS in Groningen – gaf Seth met bijzonder veel enthousiasme een inleiding over De Kleine Nachtmuziek van Mozart. Van zijn toelichting heb weinig onthouden, maar zijn enthousiasme is me tot op de dag van vandaag bijgebleven. Hoe Seth in Uithuizen verzeild raakte? Dat is heel eenvoudig. Seth was toen nog student en zijn vader – dominee – was baas van de Volkshogeschool. Vandaar!

Uit gesprekken met andere bezoekers blijkt dat sommigen uit het hele land komen en er met een overnachting in een hotel of BB een weekendje van maken. Het is allemaal kleinschalig en juist daarom

zo aantrekkelijk. De musici maken meestal gebruik van oude instrumenten in bijvoorbeeld een 'balzaal'. In Kasteel Keppel staat een Graf-piano uit 1828 die altijd op het kasteel heeft gestaan. De organisatie is in handen van de stichting Kasteelconcerten. Zie voor informatie het webadres: www.kasteelconcerten.nl

Beno Koens

Dit artikel is ontleend aan de Nieuwsbrief van Visio die in juli 2025 is verschenen. Visio is een organisatie voor blinden en slechtzienenden. In het artikel is te lezen dat één op de vier 60-plussers maculadegeneratie heeft. Dat is veel. Ik weet dat er binnen de VG-ANWB ook diverse leden zijn die met deze oogziekte geconfronteerd zijn en daardoor bijvoorbeeld hun rijbewijs – zie punt 7 – niet kunnen verlengen. Het leek me daarom wel op zijn plaats om deze 10 punten aan u door te geven.

Beno Koens

Wat als je opeens wazig gaat zien?

Wat als je moeite krijgt met lezen? Mensen op straat minder goed herkent? Of rechte lijnen ineens krom lijken? Je denkt misschien dat dit hoort bij ouder worden. Net als wazig zien. Maar het kan ook maculadegeneratie zijn. Maculadegeneratie is een van de meest voorkomende oogziektes bij mensen boven de 55 jaar. Hoe herken je deze oogaandoening? En is het ook mogelijk om maculadegeneratie te voorkomen? Karin Littink, als oogarts werkzaam bij Rijnstate Ziekenhuis en bij Koninklijke Visio, deelt 10 belangrijke weetjes over maculadegeneratie.

1 Door maculadegeneratie neemt de gezichtsscherpte af

Maculadegeneratie is een beschadiging van het centrum van het netvlies – de macula. Dit is het belangrijkste deel van het oog, het deel waarmee je kijkt en dat verantwoordelijk is voor scherp zien. Bij maculadegeneratie veranderen de lichtgevoelige cellen (staafjes en kegeltjes) in de macula, waardoor de gezichtsscherpte geleidelijk afneemt. Dit kan leiden tot wazig zien, vervormde beelden, waarbij rechte lijnen ineens krom lijken, of een vlek in het midden van het gezichtsveld.

2 Eén op de vier 60-plussers heeft maculadegeneratie

Leeftijdsgelaten maculadegeneratie is een van de meest voorkomende oorzaken van slechtheid bij ouderen. In Europa heeft één op de vier mensen boven de 60 jaar deze oogaandoening. In 2023 kregen ruim 14.000 mensen in Nederland maculadegeneratie. Over het algemeen begint deze oogaandoening na het 55e jaar. Dit wordt leeftijdsgelaten maculadegeneratie genoemd.

3 Moeite met lezen? Vroege signalen herkennen is essentieel

Krijg je moeite met lezen, herken je mensen op straat niet meer, zie je een wazige vlek in het midden van je zicht of lijken rechte lijnen ineens golvend? Dan kunnen dit tekenen van maculadegeneratie zijn. Herken je deze signalen? En merk je dat je zicht snel slechter wordt? Neem dan contact op met je huisarts. Die kan een verwijzing geven naar een oogarts of specialistisch onderzoek laten doen.

4 Het verschil tussen droge en natte maculadegeneratie

Er zijn twee vormen maculadegeneratie: droog en nat. Droge maculadegeneratie komt het meeste voor - bij 80% van de mensen die met maculadegeneratie te maken krijgt - en ontwikkelt zich langzaam. Op dit moment is er voor de droge variant geen effectieve medische behandeling beschikbaar. Wel kunnen gezonde voeding en voedingssupplementen (AREDS2 en omega3) helpen om de ogen in een zo goed mogelijke conditie te houden. Bij de natte vorm van maculadegeneratie kan je centrale zicht heel snel verslechteren. Dit komt omdat er bloedvatjes vocht of bloed lekken die de macula steeds verder beschadigen. Door snel ingrijpen van een oogarts kan het verloop van de aandoening bij deze variant meestal worden vertraagd. De behandeling bij natte maculadegeneratie bestaat uit injecties in het oog, met een medicijn dat de lekkende bloedvatjes herstelt.

5 Laat bij klachten je ogen onderzoeken

Iedereen kan maculadegeneratie krijgen. Heb je klachten bij het zien? Laat dan altijd je ogen onderzoeken. Dit kan in de meeste gevallen door een optometrist gedaan worden. Als het zicht niet met een bril verbeterd kan worden, dan kan een optometrist of de huisarts verwijzen naar een oogarts.

6 Gezonde voeding beschermt de ogen

Door erop te letten dat je bepaalde voedingsstoffen voldoende binnenkrijgt, kun je oogandoeningen zoals maculadegeneratie vertragen en wellicht voorkomen. De pigmenten die zo belangrijk zijn voor je zicht, worden namelijk niet door het lichaam zelf gemaakt. Het gaat dan met name om zink, luteïne en zeaxanthine. Deze stoffen zitten in alle groene groenten, maar ook in gele paprika, maïs en eieren. En wortels? In wortel zit vitamine A. Dat is heel goed voor je ogen maar helpt niet speciaal tegen maculadegeneratie.

7 Autorijden met maculadegeneratie is soms nog mogelijk

Als je maculadegeneratie hebt, kun je in sommige gevallen toch nog autorijden, afhankelijk van wat je wel en niet ziet. Hierover kun je informatie inwinnen bij een expertisecentrum zoals Koninklijke Visio. Op basis van een oogonderzoek word je visueel functioneren in kaart gebracht. In een persoonlijk gesprek krijg je vervolgens een beeld van de (on)mogelijkheden en krijg je advies over het vervolg.

8 Beter zicht met meer contrast

Als je maculadegeneratie hebt, kun je vaak nog wel goed zien wat duidelijk afsteekt tegen de achtergrond. Het is dan handig om in huis en op je werk te kiezen voor sterke kleurcontrasten – zoals donkere borden op een lichte tafel of witte letters op een zwarte achtergronden. Hiermee worden dagelijkse dingen een stukje makkelijker. Gooi je bijvoorbeeld nog wel eens een glas water om? Koop dan een glas met opdruk, die zie je minder snel over het hoofd.

9 Roken vergroot de kans op maculadegeneratie

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat maculadegeneratie vijfmaal zo vaak voorkomt bij mensen die meer dan een pakje sigaretten per dag roken, of in het verleden hebben gerookt. Dit omdat

de hoeveelheid beschermende antioxidanten in het lichaam afneemt door roken. Deze antioxidanten beschermen ook het netvlies. Het is dan ook de moeite waard om te stoppen met roken. Stoppen met roken is vaker succesvol als je er professionele hulp bij zoekt. De huisarts of een leefstijlcoach (via een leefstijlloket in een ziekenhuis) kunnen hierbij begeleiden. Er bestaan ook online mogelijkheden voor begeleiding bij stoppen met roken (www.ikstopnu.nl).

10 Sociaal leven, werk en hobby's blijven mogelijk

Heb je zelf maculadegeneratie, of heb je mensen in je omgeving die dat hebben? Dan zie je dat er vaak veel aandacht is voor de medische informatie en behandeling, maar minder oog is voor de impact van de oogandoening op het sociale leven, werk of hobby. De oogarts kan je ook doorverwijzen naar een expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen zoals Koninklijke Visio, of naar een revalidatiesprekuur in het ziekenhuis waar je meer informatie kunt krijgen over leven met maculadegeneratie. Heeft jouw lokale ziekenhuis geen spreekuur? Dan is rechtstreeks contact opnemen met Visio ook mogelijk.

Expertisecentra zoals Visio bieden begeleiding en training in het omgaan met verminderd zicht, iets waar vanuit het ziekenhuis vaak minder aandacht voor is. Hierbij ligt het accent op de mogelijkheden die er wél zijn. Visio helpt je om de dingen te kunnen blijven doen die je belangrijk vindt, zodat je nog steeds volop kunt genieten van het leven. Daarnaast adviseert Visio over hulpmiddelen zoals loepbrillen, grootletterboeken, verlichting en spraaksoftware die het dagelijks leven makkelijker maken.

Meer informatie

Kennisportaal

Maculadegeneratie: wat is het en hoe ga je ermee om

Op tijd de juiste ondersteuning bij leeftijdsgebonden maculadegeneratie

Maculadegeneratie

Het oogfonds over maculadegeneratie

Maculavereniging over maculadegeneratie

Test uw zicht met het amslerraster

Als reisjournalist was Kees Lucassen actief voor bijna alle ANWB-bladen, reizend door eigen land, in Europa en verder weg. En zo maakte hij heel wat mee.

"Kees, de dingen zijn nu anders, begrijp je?"

Voor verschillende ANWB-tijdschriften heb ik bijzondere mensen mogen interviewen. En vaak ging het dan over fietsen. Zoals voor ANWB-Fietsen met Joop Zoetemelk, en voor Op Pad met Frank van Rijn, de wereldfietser die toen een tocht dwars door Afrika had gemaakt. En voor Toeractief met Femke Halsema, nadat zij een maand door Vietnam had gefietst.

Maar het ging niet altijd over fietsen. Voor REIZEN Magazine mocht ik onbekende mensen interviewen die een unieke reis hadden gemaakt. Zoals Paul Becker die per trein door Amerika trok, 12.000 kilometer lang. Of Daan Goppel, die op zekere dag besloot liftend op reis te gaan, van Almere naar Paramaribo.

En ja, als Op Pad-redacteur en fietsreiziger ben ik ook zelf ooit geïnterviewd. Voor een landelijke krant, door een aardige juffrouw, en het ging zo:

"Meneer Lucassen, u hebt veel..."

"Zeg maar Kees hoor."

"Kees, u hebt veel fietsreizen gemaakt. Wat was voor u een..."

"Zeg maar jij hoor."

"Oh, euh, juist. Wat was voor jou een hoogtepunt?"

"Lipova. Een vervallen kuurstadje aan de Mureș-rivier in Roemenië, waar ik een fietsreis maakte toen er in Europa nog een IJzeren Gordijn was. Op een ochtend kroop ik daar uit mijn tentje. De zon scheen al. Uit een boom kwam een eekhoorntje. Tussen ontelbare boterbloempjes door huppelde het naar mij toe en at broodkruimels uit mijn hand."

".....?"

"Dat was het."

"Oh, euh, juist ja. Hebt u, ik bedoel jij, heb jij misschien nog een voorbeeld?"

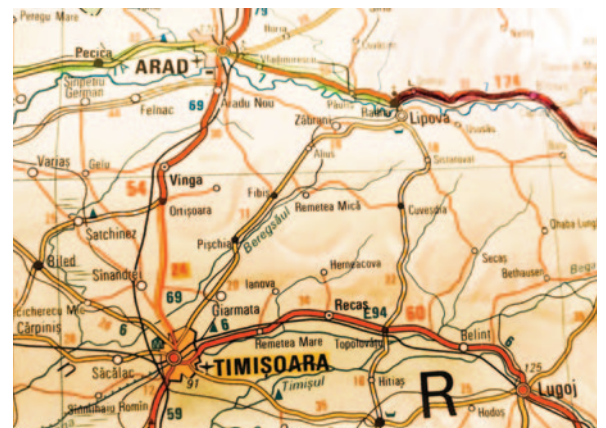

"Fietsend van Pamplona naar Lissabon, via de kathedraal van Burgos en wijngaarden en het kasteel van Peñafiel, kwam ik ooit in Valladolid terecht. En in die stad woonde iemand die ik zes jaar eerder in een disco aan de Costa Brava had ontmoet. Zij was toen jong en bloedmooi. En ik, ik was ook jong. Ons geluk duurde zeven nachten. Na die week was mijn geld al vijf dagen op, ik moest naar huis. We schreven brieven. Altijd vurig maar naarmate de tijd vorderde steeds minder vaak, en met meer leugens. Enfin, zes jaar later rol ik dus haar stad in. Het ouderlijk huis blijkt een giga-villa. Een oude vrouw doet open. Ik leg uit dat ik uit Holanda kom en een *amigo* van M. ben. De vrouw is haar oma en M. is er niet.

'Kom morgen terug *señor*, om drie uur.'

Tien kilometer verder, bij het dorp Simancas, zet ik mijn tentje op en de volgende ochtend fiets ik terug. M. doet open. Iets minder jong maar nog steeds erg mooi. Ze glimlacht.

Ik schud de handen van papa, mama, oma, broer en

zus, en moet blijven eten. Een hartelijke maaltijd met een eindeloos gangenstelsel. We praten over voetbal, fietsen en tulpen.

'Jij bent de eerste vriend van M. die hier komt eten', zegt mama. M. krijgt een kleur. Oma knipoogt. Papa schenkt rioja bij. Onder de tafel schopt zus broerlief en tijdens de koffie met brandy vraagt mama: 'Willen jullie niet samen uit?' Niet veel later zit ik naast M. in haar auto. We spuiten weg, maar ze stopt abrupt zodra we de hoek om zijn. Ze kijkt me droevig aan. 'Kees, de dingen zijn nu anders, begrijp je?' Ze heeft een vriend. Een werkeloze basketballer. Ze durft hem niet mee naar huis te nemen. Ik zeg dat ik alles begrijp.

M. lijkt opgelucht. We gaan uit. De basketballer, ik, M. en een vriendin om het kwartet compleet te maken. We drinken, lachen, dansen. Wel zes keer vraagt M. of ik gelukkig ben. Ik zeg ja en vraag: 'Jij ook?' Ze knikt.

's Nachts brengt ze mij terug naar Simancas. Voor de camping nemen we afscheid. Dikke tranen rolden over haar gezicht. ".....?"

"Dat was het."

"Oh, euh, ze hield nog van u? Ik bedoel van jou?"

"Dat weet ik niet."

"Oh, euh, juist. Nou, geeft niks hoor. Dan gebruik ik dat met die eekhoorn wel."

Kees Lucassen

Hans Kloos

VG-ANWB-lid Hans Kloos attendeerde najaar 2024 de Buitenband op het bestaan van het boekje 'Met de groeten van de praatpaal'. In de jaren 80 van de vorige eeuw geschreven door Bram Mosheuvel met tekeningen van Jaap Jasperse. Anekdoten uit het leven van de wegenwachters die altijd bij meneer Mosheuvel hun verhaal kwijt konden. Mosheuvel noteerde al die verhalen en wegenwachters Jasperse tekende passende cartoons. Het boekje werd uitgegeven en met toestemming van de rechthebbenden mag de Buitenband daaruit publiceren. Een nieuwe column is geboren: Met de groeten van de praatpaal. De verhaaltjes zoekt Hans Kloos uit. Praktisch iedere wegenwachter heeft dat boekje in de boekenkast staan. Wil je het ook? Het is nog steeds te koop via bol.com.

Zakkerig

Zoals men wellicht nog weet werden de praatpalen door de (toenmalige) PTT geplaatst en op kosten van de ANWB/Wegenwacht onderhouden. Het gebeurde dan ook wel eens dat een serie tijdelijk uitgeschakeld was vanwege onderhoud of een storing. De palen werden dan afgedekt met een blauwe plastic zak om de weggebruiker op de uitval te attenderen. Dat werd bij de Wegenwacht bekend gemaakt en er werd dan extra gepatrouilleerd. Op een dag, de PTT had net het sein "alles werkt weer" gegeven en de wegenwachters konden starten met het verwijderen van de zakken, kwam er op het wegenwachterstation een melding bij een praatpaal van die serie binnen. De dienstdoende verkeerswachter schrok van het gesmoorde geluid dat uit de luidspreker klonk. Het leek hem toch om een pechmelding te gaan. Na tweemaal gevraagd te hebben wat duidelijker te spreken, klonk het ineens glashelder: "ik heb die zak er maar even afgehaald, het regent wel hard, maar het praat zo moeilijk met mijn kop onder zo'n zak. Als ik weet dat er een wegenwachter komt, dan hang ik hem er gelijk weer overheen". De verkeerswachter brulde van het lachen. Zakkerig hoor.

**WAT JE AFLACHT
MET DE
WEGENWACHT!**

ADREM

"Hee du!" riep de Duitse toerist op forse commando-toon naar de wegenwachter die in het tankstation rustig zijn koffie zat te drinken. "Du Strassenwachter, kommst mal hier ja! Da singt etwas unter meine Wagen!" Wegenwachter: "Ruhe mensch, vielleicht ist das der Rudolf Schock!"

Uitlaat

Luid ronkend wegens een kapotte uitlaat stopte een forse wagen bij een wegenwachter. Gezamenlijk gingen de wegenwachter en de omvangrijke bestuurder door de knieën om te zien wat er aan te doen was. Vermoedelijk door het diepe bukken ontsnapte er bij de forse bestuurder een daverende wind. Nou, zei de wegenwachter "die precies in de vuurlijn zat"; die uitlaat van u heeft ook zijn beste tijd gehad!

Naast bestuurslid van de VG ANWB, ben ik al meer dan 10 jaar actief als vrijwilliger bij Villa Pardoes. Voor wie deze Stichting niet kent; Villa Pardoes is een organisatie die gezinnen waarvan 1 of meerdere kinderen getroffen werden door een ernstige, dan wel levensbedreigende ziekte, een week vakantie wordt aangeboden. Het aanbieden van deze vakantieweek gebeurt op voorspraak van de medische behandelaar van het zieke kind, met daarnaast een beoordeling door een medische team van Villa Pardoes.

De doelstelling is het ontzorgen van het hele gezin gedurende die vakantieweek. Vrijwilligers begeleiden de 12 gezinnen die wekelijks gebruik maken van deze aangeboden vakantie. Er is een totaal programma voor kinderen en volwassenen opgesteld. Het doel is dat de ziekte van het kind, die het hele gezin raakt, in die week meer naar de achtergrond geschoven wordt. Natuurlijk zijn de deelnemers vrij om aan de geboden activiteiten deel te nemen! De grootste trekpleister is natuurlijk de Efteling, die alle gezinnen in Villa Pardoes gratis toegang biedt gedurende de hele week. Villa Pardoes ontvangt geen subsidies. Alle inkomsten komen uit fondsenwerving in gelden of leveringen in natura!

Een kosteloze week voor alle gasten!

Het verblijf wordt de gezinnen volledig aangeboden. Dat kan alleen dankzij de inzet van het gehele professionele Villa Pardoes-team; alle vrijwilligers, partners, donateurs en ambassadeurs die deze unieke vakantiebeleving al ruim 24 jaar mogelijk maken.

De geschiedenis van Villa Pardoes

Villa Pardoes ontstond in het jaar 2000 op initiatief van Piet van Haaren vanuit stichting Natuurpark de Efteling. Het bestuur was geïnspireerd door het succesvolle "Give Kids The World". Zij bieden in de Verenigde Staten gezinnen met een levensbedreigend ziek kind een bungalow op een vakantiepark aan. Dit park wordt gerund door vrijwilligers. De inspiratie werd al snel in actie omgezet. Er werd een Villa gebouwd in de vorm van een slak die rust op een bloem, ontworpen door architect Anoul Bouwman. Metaforisch staat een slakkenhuis voor veiligheid en geborgenheid.

Villa Pardoes bestaat dit jaar 25 jaar en is door de jaren heen uitgegroeid tot een succesvolle maatschappelijke ANBI-organisatie. De Villa wordt gerund door meer dan 200 vrijwilligers in verschillende functies, een professionele staf, een medisch netwerk, een trouwe groep partners en donateurs alsmede een Raad van Toezicht. Meer informatie – ook over donaties – vindt u op www.villapardoes.nl.

Kijkend naar Villa Pardoes met ruim 200 vrijwilligers en een wachtlijst, dan staat dat in schril contrast met de bereidheid binnen onze VG-ANWB om als vrijwilliger één of meer taken te vervullen ...

Peter Horvers

Hoge verwachtingen vragen meer vrijwillige inzet. Uit het artikel over Villa Pardoes blijkt dat daar een wachtlijst is van vrijwilligers die graag een steentje willen bijdragen. Bij de VG-ANWB doet zich het omgekeerde voor. Uit de laatst gehouden leden-enquête weten we, dat de verwachtingen van leden hoger liggen dan wij op dit moment kunnen waar maken. Er is te weinig vrijwillige inzet, voor de doelen die wij gezamenlijk met en voor jullie willen bereiken. Reden om nogmaals een beroep te doen op (jong) gepensioneerden. Kom ons helpen, vele handen maken licht werk. Daarnaast is opvolging nodig voor collega's die door persoonlijke, fysieke omstandigheden moeten afhaken!

Inmiddels zijn er vijf (!) regio's zonder rcp'er. Dit betekent dat je in die regio's geen activiteiten zoals, een telefoontje, huisbezoek bij kroonjaren, huwelijksjubilea, verdrietige omstandigheden, enz. kunt verwachten. Gelukkig hebben we de ledenadministratie nog, die vanuit de beschikbare data op afstand inspeelt op zo'n jubileum of gebeurtenis. Wij zijn hen daar zeer dankbaar voor! Kortom: Hand's on!

Peter Horvers

e-mail: peterhorvers@outlook.com

telefoon: 06 28 54 20 33

Regio Voorschoten naar de tropen in Leidschendam.

Op vrijdag 25 juli organiseerde rcp'er Mieke Geursen een bezoek aan de Vlindertuin in Leidschendam. Deze tuin, met de officiële

naam „Vlinders aan de Vliet”, bleek voor het "kluppie" van 8 personen een verrassing! De Vlindertuin is een officieel erkende -kleinschalige- dierentuin. Maar dierentuin is een groot woord voor deze prachtige tuin. Hoewel, naast de meest prachtige, kleurrijke en grote vlinders, zijn er ook 2 krokodillen, 2 leguanen, enkele prachtige eenden en vissen. Deze kunnen en mogen allemaal leven in deze prachtige jungle-achtige tropische tuin! En tropisch is het in ieder geval met een temperatuur van 35+.

Die temperatuur moet zo hoog zijn, want vlinders gaan pas vliegen bij deze warmte. Het geheel is indrukwekkend! Tijdens de rondleiding wordt er uitleg gegeven over het ontstaan van de vlinder die zich van "rupsje nooitgenoeg" uiteindelijk

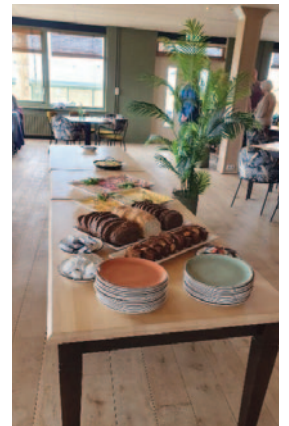
ontpopt tot vlinder. Aan het op peil houden en onderhoud van de vlinderstand hebben de oprichter-eigenaar en zijn vrouw (Jan en Janneke Kienjet) en de medewerkers beslist een dagtaak. Zeker als je weet dat vlinders slechts een levensduur hebben die varieert van één week tot één maand!

Na een bezoek van ruim een uur zoeken de leden van regio 17 verkoeling op het terras van „De kleine Leeuw”, waar al (na-)pratend de gezelligheid geen tijd lijkt te kennen.... Kortom, een reuze gezellige middag!

Mieke Geursen

Regio Noord-Holland Noord luncht op de duintop

Op 21 mei kwamen op uitnodiging van rcp'er Sjaak Brink een 22 tal oud-collega's van regio 14 met partner naar Restaurant Struin in Camperduin. Dit restaurant ligt bovenop een duintop, dus prachtig uitzicht op de zee. Er was een heerlijke lunchbuffet en iedereen was het er mee eens dat we dit meer gaan doen.

Regio Arnhem/Liemers feliciteert Tekko Hesse

Op 14 juli ging rcp'er Chris de Beet van regio Arnhem/Liemers (regio 81) op de koffie – met gebak – bij Tekko Heese en zijn partner Karin. Tekko was 75 jaar geworden en ontving uit de handen van Chris een presentie met regionale producten. Tekko en Karin stelden dat zeer op prijs.

Pensioen; toch geen inspraak

Wel of geen inspraak door gepensioneerden. Dat was in de vorige editie van deze rubriek nog de vraag. Medio mei was er een stemming in de Tweede Kamer over het voorstel van het kamerlid Agnes Joseph van Nieuw Sociaal Contract (NSC). Met een nipte meerderheid is dat voorstel niet aangenomen. Dat gaf een zucht van verlichting in de Nederlandse pensioenwereld.

Er is sindsdien veel meer gebeurd. Het kabinet is gevallen en is nu demissionair. Oftewel; past op de winkel, maar initiatieven zullen vrijwel niet meer worden genomen, tenzij de Tweede Kamer vindt dat bepaalde zaken niet kunnen wachten. En Agnes Joseph had het niet meer naar haar zin bij NSC en is overstapt naar de BBB. Al met al mogen we op woensdag 29 oktober 2025 een nieuwe vertegenwoordiging in de Tweede Kamer gaan kiezen.

Onverwachts heeft die datum ook nog gevolgen voor de VG-ANWB. Twee bestuursleden werken al hard, maar blijken ook nog zitting te hebben op een stembureau. De bestuursvergadering moest daarvoor verzet worden. Wat voor ons een tochtje naar het stembureau is, is voor de twee bestuursleden een dag en avond hard en geconcentreerd werken.

Laten we hopen dat de uitslag van de verkiezingen leidt tot een nieuw kabinet met brede steun in zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer. En dat beide Kamers oog hebben voor de belangen van de gepensioneerden. Dat zal nog niet eenvoudig zijn. Uit allerlei berichten blijkt dat de koopkracht van ouderen onder druk kan komen te staan. U kunt er van verzekerd zijn dat de Koepel Gepensioneerden bij de Haagse politiek over dat onderwerp van zich zal laten horen.

Uw pensioen bij ANWB en Unigarant

In de afgelopen tijd is er weer overleg geweest tussen de werkgevers ANWB en Unigarant met de VG-ANWB over de overgang van het oude pensioenstelsel naar het nieuwe stelsel. Bij het eerste overleg bleek dat er naar wordt gestreefd om per 1 januari 2027 over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel. Maar ik schreef al dat de planning krap was. In feite te krap. Als VG-ANWB ontvingen we inmiddels wel de concept-Transitieplannen waarover wij een oordeel moeten geven. Deze concepten kregen we een maand later dan gepland. In beide plannen, één voor ANWB bv met 69 pagina's en één Unigarant met 79 pagina's, was al aangegeven dat er nog enkele passages zouden volgen. Voor een tussentijds gesprek met ANWB en Unigarant heeft de Pensioencommissie VG-ANWB schriftelijke vragen ingediend. Zo vinden wij dat de doelstellingen bij de overgang naar het nieuwe stelsel nadrukkelijker geformuleerd moeten worden. Voorts zou ook de prioriteit tussen de diverse doelen beter

beschreven moeten worden.

In de afgelopen weken is er ook overleg geweest met de klankbordgroep. Die bestaat uit leden van de VG-ANWB, waarbij er drie leden zijn die pensioen ontvangen van het Pensioenfonds ANWB en twee van het fonds voor Unigarant. Beide fondsen zijn samen ondergebracht bij DN APF in kring M. De klankbordgroep kon nog geen definitief oordeel geven over het concept commentaar dat de Pensioencommissie had voorbereid omdat nog niet alle stukken beschikbaar waren. Inmiddels zijn de aanvullingen ontvangen. Dat wil zeggen, een dag voordat de VG-ANWB volgens de planning het definitieve commentaar zou indienen. U begrijpt dat we als VG-ANWB wel ons best kunnen en willen doen, maar niet in een avond en nacht kunnen heksen.

We hebben de werkgevers in onze reactie laten weten dat we niet de tijd hebben gehad om de plannen opnieuw te beoordelen. Voorts moet ook de klankbordgroep haar mening nog kunnen geven. Inmiddels is ook bekend dat werkgevers en het Pensioenfonds DN APF overleg hebben gehad over de planning. Het resultaat van dat overleg wordt na de vakantie aan de medewerkers bekend gemaakt. Gezien alle vertragingen die sinds de laatste planning al zijn ontstaan én het feit dat die planning al krap was om de invaardatum van 1 januari 2027 te halen, lijkt het waarschijnlijk dat de invaardatum wordt opgeschoven.

Creditcards en ouder worden

Met name voor vakanties in het buitenland zijn creditcards reuze handig. Dat zijn ze overigens ook voor het betalen van online aankopen. Ons bereiken echter signalen dat het niet meer lukt om met de ANWB Visa card te betalen. In dit geval ging het om een 80+. En vakantie is dan geen vakantie meer als zoiets je overkomt. Soms kun je dan nog met een pinpas betalen. Maar niet altijd. In de kleine lettertjes staat te lezen dat er voorwaarden gesteld kunnen worden. Niet iedereen neemt daarvoor de moeite. De creditcard maatschappij heeft graag enige zekerheid dat de kosten van de betaling verhaald kunnen worden. Zelf ben ik sinds enige jaren ook 80+er, en heb geen probleem ervaren. Maar het grote verschil is dat ik de creditcardrekening ook gebruik als spaarrekening. Dat was met het oog op de garantstelling van maximaal € 100.000 per persoon op een rekening. Toen ik weduwnaar werd, kwam er een einde aan de gezamenlijke rekening en werd dat bedrag actueel. Een verdeling over diverse banken was de oplossing. Bovendien was de rente bij Visa (bij bedragen boven € 500) aantrekkelijker dan bijvoorbeeld bij de ING bank. Het rentepercentage bij Visa is nu 1,25%. De rente wordt maandelijks uitgekeerd. Bent u op leeftijd dan kan het dus lonen om tijdig te gaan sparen op de creditcardrekening. En met het voordeel dat u na de vakantie geen of minder schulden hebt.

Beno Koens

bkoens@hetnet.nl

Wat werkt wél – en wat niet – als je auto zinkt?

Auto te water! Lukt het om gelaagd glas in te slaan? Blijven elektrische ramen werken? Wat doet een elektrische auto? De ANWB heeft twee testauto's – een elektrische en een brandstofauto – inclusief bestuurder te water gelaten om écht antwoord te geven op deze levensreddende vragen. Er zijn veel onduidelijkheden en onjuiste adviezen. Met deze test wil de ANWB feiten van fabels scheiden met als doel een stappenplan hoe te ontsnappen uit een auto te water. Elke seconde telt

Wanneer een auto te water raakt, zinkt hij meestal langzaam, vaak met de voorkant eerst door het gewicht van de motor. De deuren zijn moeilijk of niet te openen door de tegendruk van het water, maar ramen – ook elektrische – werken nog even. Daarom is snel handelen cruciaal. -

Stappenplan

Gordel: maak de gordel direct los of snijd hem door met het mesje van de veiligheidshamer.

Ruit: Open je raam zo snel mogelijk. Werkt het niet? Gebruik je veiligheidshamer en sla in een hoek van het raam – daar breekt het glas het snelst. Let op: voorruit en zijruit zijn soms van gelaagd glas en breken niet. De achterruit is dan vaak beter geschikt om te ontsnappen.

Eruit!: Ga zo snel mogelijk de auto uit! De eerste minuut is waar het om gaat. Help kleine kinderen.

Bekijk de test op: www.anwb.nl/auto/tests-en-specificaties/test-zinkende-auto

Een uitvinding voor iedereen

Collega's Jaap van der Linden (ANWB Kamperen) en Hans Buiten (Verenigingshistoricus) werkten mee aan de nieuwste podcast van Het Klokhuis. Onderwerp: een uitvinding voor iedereen. De podcast van Het Klokhuis gaat over ... de tent. Jaap en Hans vertellen het verhaal over deze uitvinding én de rol van de ANWB bij (de opkomst van) het kamperen.

Luisteren onderweg

Het Klokhuis is een informatief jeugdprogramma van de NTR. Kinderen tussen de zeven en twaalf jaar leren elke dag iets over de wereld om hen heen, in de breedste zin van het woord. De kinderpodcasts van Het Klokhuis worden massaal geluisterd in de auto onderweg naar de vakantiebestemming. Kijk op Spotify: zoek op 'Het klokhuis # 23' en filter op 'Podcasts en shows'.

ANWB Golf verwelkomt 60.000ste lid

Begin juli was het feest bij ANWB Golf: we mochten ons 60.000ste lid verwelkomen! Daarmee blijven we met trots de grootste golfclub van Europa als het gaat om ledenaantal. Igor Hoyng, directeur ANWB Golf: "In 2015 stonden we nog op 30.000 leden, dus in iets meer dan tien jaar zijn we gewoon verdubbeld. Een mijlpaal om trots op te zijn. Om dit bijzondere moment te vieren, verraste onze CFO Theo Brink het hele ANWB Golf-team met een heerlijke slagroomtaart én een welgemeend dankwoord voor ieders inzet. Een smakelijke beloning voor jaren van groei en toewijding."

leden secretariaat

personalia per 27 juli 2025

nieuwe (aspirant) leden

Regio

Dhr. H.J. (Henk) Kruidenberg uit Velserbroek, ex-Senior Wegenwacht, Regio Noord-Holland Noord	14
Mw. M.O. (Greet) Brussee-Dreef uit Katwijk, weduwe van dhr. A. (Arie) Brussee, Regio Bollenstreek/Leiden	20
Dhr. B. (Bart) Pieper uit 's-Gravenhage, ex-Wegenwacht, Regio Voorburg e.o.	26
Dhr. H.W. (Henk) van Loon uit 's-Gravenhage, ex-Beleidsmedewerker, Regio Den Haag West	41
Dhr. W.A. (Wence) Swets uit 's-Gravenhage, ex-DM-West (WW), Directeur ANWB-Travelcom, Regio Den Haag Noord/Wassenaar	47
Dhr. A.R.S. (Aernout) uit Berkel-Enschot, ex-Hulpverlener buitenland Alarmcentrale, Regio Brabant Midden	71
Mw. M. (Monique) Moolenaar uit Zuidlaren, ex-Verkoopmedewerker en Verzekeringsspecialist, Regio Groningen/Drenthe Noord	92

overleden

Dhr. B. (Bob) Harteloh uit Rijswijk, overleden in mei 2025	29
Dhr. C. (Cees) van Hove uit Rijswijk, overleden in mei 2025	29
Dhr. R.E. (Ruud) van den Berg uit Gouda, overleden 3 mei 2025	32
Mw. L.M. (Linda) Hemmes-Perret uit Den Haag, overleden 8 mei 2025	38
Dhr. J. (Jan) de Zoete uit Den Haag, overleden 6 juli 2025	38
Mw. K. (Karin) Sebel-van Galen uit Zoetermeer, overleden 24 april 2025	50

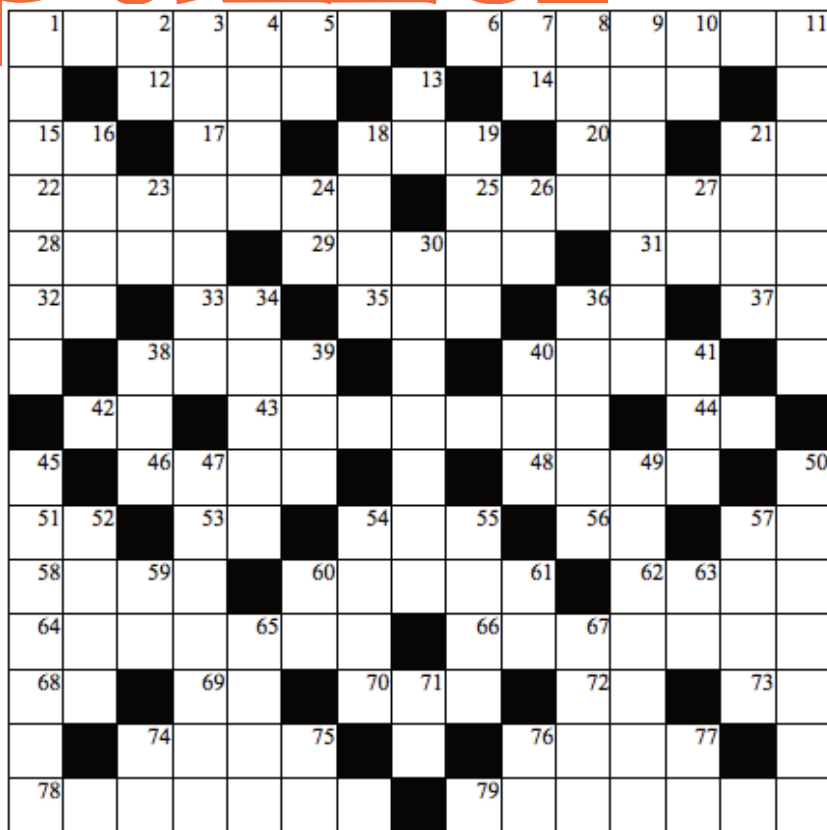
Au m'n kop!

Aan het einde van een stralende zonovergoten zondag moest ik naar een pechgeval in het recreatiegebied aan de Brouwersdam. De zon ging al onder en de meeste recreanten waren reeds vertrokken en stonden nu in de file om naar huis te gaan. Het betrof een Scaldia met een Belgische kenteken en een jong Belgisch gezinnetje. Meneer vertelde dat ze de gehele dag hadden genoten, ze hadden gezwommen, gevoetbald, getennist en heerlijk in de zon gelegen. Maar toen ze naar huis wilden gaan en ze al in de auto zaten, was de sleutelbos met daaraan de contactsleutel niet te vinden. Paniek alom. Overal hadden ze gezocht, in alle broekzakken, heel de kofferbak leeggehaald, alle matten eruit, onder de stoelen en onder de achterbank, dashboardkastje leeggehaald, maar niets te vinden. Onder en rond de auto gekeken. Vervolgens heel de omgeving afgekamd. Alles tevergeefs, dus teneinde raad de Wegenwacht maar gebeld. Het contactslot leek veel op het bekende Franse slot wat in Renault en Peugeot zat, dus aan de slag. Bekende koek dus. Na een klein half uur met mijn hoofd onder het dashboard, was het stuurslot zonder schade verwijderd en de auto kon gestart worden. Ik ging achter het stuur zitten en toen stootte ik mijn hoofd tegen de zonneklep, en boem! daar lag de sleutelbos op het dashboard.

De reactie van meneer was duidelijk "Ach, dáár had ik ze gelegd". Ik heb nog aangeboden het slot weer te monteren, maar het werd al donker en er stond nog een flinke rit te wachten. De kinderen moeten naar bed en morgen weer werken. Nee, dat laat ik morgen wel in de garage doen antwoordde hij. Hij was zo blij dat hij nu eindelijk naar huis kon. Eind goed al goed.

Wim Grinwis (vier drie negen)

puzzel

© ruiterpuzzel.nl

45	72	65	3	25	22	59	20	9	71	49
----	----	----	---	----	----	----	----	---	----	----

Horizontaal

1 Verkeersbouwwerk 6 meelproduct 12 deel van de mond 14 vervelend 15 voorzetsel 17 dat wil zeggen (Lat.afk.) 18 familielid 20 Rijksuniversiteit Limburg (afk.) 21 deel van de dag (afk.) 22 deel van een atoomkern 25 langs het genoemde 28 sukkel 29 tuingereedschap 31 voordeel 32 oude lengtemaat 33 getij 25 vroeger 36 water in Duitsland 37 bordspel 38 jongensnaam 40 deel van een kachel 42 persoonlijk vnv. 43 Amerikaanse munten 44 alles 46 familielid 48 lichaamsdeel 51 onder-officier (afk.) 53 Bijbelboek (afk.) 54 medisch specialisme (afk.) 56 titel 57 bridgeterm (afk.) 58 voorzetsel 60 wegen 62 beroemd schrijver 64 plaats in Israël 66 naargeestig 68 natuurfonds (afk.) 69 ambtshalve (Lat.afk.) 70 deegproduct 72 titel 73 jongensnaam 74 koraaleiland 76 verbinding over water 78 zuivelgerecht 79 gevangen zitten

Verticaal

1 Sloopplank 2 uitroep 3 Europeaan 4 melkklier 5 centigram (afk.) 7 boom 8 Engelse adel 9 groot feest 10 Bismut (symbool) 11 bindmiddel 16 erwt die met schil gegeten wordt 18 deel van pond 19 watervlakte 21 Bijbel-figuur 23 muzieknoot 24 Olympische Spelen (afk.) 26 Indonesische munt (afk.) 27 voorzetsel 30 Zalmgemaakt 34 gefopt 36 tamarinde 38 rode muts 39 heer 40 woonboot 41 vis 45 deel van een stad 47 medicus 49 plaats in Oost Turkije 50 aangroeisels 52 keuken-apparaat 54 schimmelvlies 55 ach kom! 57 voertuig 59 Ethiopië (in internetadres) 60 per jaar (afk.) 61 op het ogenblik 63 Russische rivier 65 zorgelijke omstandigheden 67 betaalmiddel 71 voorzetsel 74 water in Frankrijk 75 Chinese munt 76 bruto (afk.) 77 automerk(afk.).

oplossing gevonden?

Verzend de oplossing van deze puzzel voor 3 november 2025;

- per e-mail naar puzzel@vg-anwb.nl.
- of naar VG-ANWB/Puzzel,

Antwoordnummer 10, 2509 VB Den Haag

Onder de goede inzenders verloten wij een VVV cadeaubon ter waarde van € 25.

Maar let op:

Stuur zowel per post als in de e-mail je volledige huisadres mee.

Alleen inzendingen met opgave van adresgegevens doen mee voor de VVV-bon.

Oplossing vorige editie en winnaar

De oplossing van de puzzel uit de zomereditie van de Buitenband is 'Zomersproeten'.

De VVV-bon van € 25 is gewonnen door André Steinz uit Zevenaar.

José Noordman